

นิทานสุภาษิตจีน (154) 成语故事 (一五四)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 尊王攘夷 zūn wáng rǎng yí (จุน หวัง หว่าง อี้) โดย คำว่า 尊 zūn (จุน) แปลว่า เคารพ 王 wáng (หวัง) แปลว่า กษัตริย์ เจ้าผู้ครองนครรัฐ 攘 rǎng (หวัง) แปลว่า ป้อนกัน กำจัด ขับไล่ 夷 yí (อี้) แปลว่า ชาวต่างชาติ ต่างชนเผ่า ศัตรู เมื่อรวมกันแล้วหมายถึงเคารพต่อกษัตริย์ขับไล่ศัตรู อาจหมายถึงการปกป้องสถาบันขับไล่ผู้รุกราน เป็นคำที่ใช้ในทางการเมือง ในที่นี้จะขอแปลว่า หยุคความขัดแย้งสร้างความปรองดอง

จีนในยุคราชวงศ์โจวตะวันตก 西周 Xi Zhōu (ซี โจว) เนื่องจากโอรสสวรรค์ 天子 Tiān zǐ (เทียน จื่อ) บริหารบ้านเมืองผิดพลาด เกิดความวุ่นวายภายใน เหล่าเจ้าผู้ครองนครรัฐขาดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน กลับทะเลาะ ขัดแย้ง แข่งขัน ต่อสู้ แย่งชิงอำนาจกัน จนทำให้ราชวงศ์โจวที่เป็นศูนย์กลางอ่อนแอลง ประกอบกับเหล่าชนเผ่าเลี้ยงสัตว์เร่ร่อนทางเหนือรุกรานเข้าสู่ภาคกลางของจีนอย่างไม่หยุดหย่อน ทำให้เหล่าผู้ปกครองราชวงศ์โจวตัดสินใจย้ายเมืองหลวงไปทางตะวันออก แต่ไหนเลยจะรู้ว่า หลังจากย้ายเมืองหลวงไปอยู่ทางภาคตะวันออกของเมืองหลวงเก่าแล้ว อำนาจบริหารของราชวงศ์โจวกลับยิ่งตกลงไปอย่างจุดไม่อยู่ขณะเดียวกันเหล่าเจ้าเมืองต่างๆ

(ที่มาภาพ HYPERLINK “http://image.baidu.com”)

กลับมีอำนาจมากขึ้น จนสุดท้ายก็เกิดเป็นเจ็ดนครรัฐที่แก่งแย่งชิงอำนาจกันอย่างไม่หยุดหย่อน จีนยุคนี้ทางประวัติศาสตร์เรียกว่า จีนยุคชุนชิว 春秋 Chūn Qiū แม้ว่าจีนจะเข้าสู่ยุคชุนชิวแล้ว แต่ทุกนครรัฐก็ถือเอาราชวงศ์โจวคือศูนย์กลางแห่งอำนาจ กษัตริย์แห่งโจวคือผู้มีอำนาจสูงสุด และเป็นโอรสแห่งสวรรค์เพียงผู้เดียว ด้วยเหตุนี้ เมื่อยามที่รัฐต่างๆ ขัดแย้งกันถึงขั้นยกทัพจับศึก ก็จะต้อง

ว่าได้รับบัญชาจากโอรสสวรรค์ให้มาปรับรัฐโน้มนำรัฐนี้ ต่างฝ่ายต่างอ้างความชอบธรรมของตน จึงเกิดสงครามระหว่างรัฐบ่อยครั้ง แม้ว่าแต่ละรัฐจะขัดแย้งกันมาก เมื่อยามที่แผ่นดินโดยรวมของเผ่าพันธุ์ถูกชนชาติอื่นรุกราน เช่นชนเผ่าเลี้ยงสัตว์เร่ร่อนทางเหนือ หรือชนเผ่าจากที่ราบลุ่มแม่น้ำทางใต้ เหล่านครรัฐก็จะรวมกลุ่มกัน สร้างกองกำลังร่วม โดยเชิดชูคำขวัญว่า เชิดชูกษัตริย์ต่อต้านชาวต่างชาติ และร่วมกันส่งกองกำลังเป็นกองทัพพันธมิตร ออกปราบปรามข้าศึก ส่วนผู้นำกองทัพพันธมิตรเหล่านี้ ก็จะขึ้นอยู่กักรัฐที่มีอำนาจมากที่สุดในช่วงเวลานั้น รัฐที่ใช้คำนี้เป็นคนแรกก็คือรัฐฉี 齐国/齊國 Qí Guó (ฉี กั๋ว) โดยในยุคต้นของชุนชิว รัฐฉีภายใต้การนำของฉีหวนกง 齐桓公/齊桓公 Qí Huán Gōng เป็นรัฐที่มีอำนาจและมีกองกำลังที่ยิ่งใหญ่ที่สุด แต่กว่าที่ฉีหวนกงจะทำให้รัฐนี้ยิ่งใหญ่ได้นั้นมีเรื่องเล่าว่า ตอนที่ฉีหวนกงยังอยู่ในช่วงแย่งชิงอำนาจกับบรรดาองค์ชายต่างๆ นั้น เขาเคยถูกขุนนางผู้มีชื่อเสียงแห่งยุคนามว่า 管仲 Guǎn Zhòng (กวาน จ้ง) ใช้ธนูยิงทำร้าย แต่เมื่อเขาได้อำนาจมาแล้ว เพื่อเห็นแก่ความสงบสุข และเห็นแก่ความสามารถในการ

ช่วยบริหารบ้านเมืองของกวาง จ้ง ฉีหวนกงจึงลืมเรื่องส่วนตัวเสีย และตั้งหน้าตั้งตาบริหารบ้านเมืองโดยมีกวาง จ้ง ช่วยเหลืองานอย่างเต็มที่ จนรัฐฉีได้เป็นพี่ใหญ่แห่งเจ็ดรัฐในยุคนี้เลยทีเดียว บังเอิญกองทัพชนเผ่าเร่ร่อนจากทางเหนือ รุกรานลงมาทางใต้ ฉีหวนกงจึงประกาศรวบรวมกองทัพพันธมิตรจากทุกรัฐ ให้ทุกรัฐช่วยกันปกป้องเขตอิสรสวรรค์ ร่วมกันต่อต้านศัตรู หากรัฐใดไม่ให้ความร่วมมือก็ถูกตราหน้าว่าไม่จงรักภักดี และทำตัวเป็นกบฏ ก็จะถูกรัฐต่างๆ รวมกันปราบปรามเอาได้ ด้วยวิธีการพูดเช่นนี้ ทุกรัฐจึงต้องส่งกองทัพออกมาช่วยอย่างเต็มที่ เมื่อกองทัพพันธมิตรพร้อมแล้ว ฉีหวนกงจึงนำทัพปกป้องแผ่นดิน ขับไล่ข้าศึกออกไปจากแผ่นดินได้ ด้วยยุทธกรรมของฉีหวนกง คำนี้จึงกลายมาเป็นคำพูดที่ใช้ชักจูงให้เกิดความสามัคคีกัน สร้างความปรองดอง เพื่อร่วมอุดมการณ์อันเดียวกันในการทำภารกิจให้สำเร็จลุล่วง โดยทั้งความขัดแย้ง ลืมความแค้นส่วนตัวไปก่อน

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：面对外族入侵，结成民族统一战线。

成語比喻：面對外族入侵，結成民族統一戰線。

Chéngyǔ bǐyù: Miàn duì wàizú rùqīn, jié chéng mínzú tǒngyī zhànxiàn.

เฉิงยู่ บี้ยู่: เมียน ต้อย ไหว้จู่ รู่ฉิน, เจีย เฉิง หมินจู่ โกงอี จันเชียน

สุภาษิตเปรียบว่า ในยามเผชิญหน้ากับการรุกรานจากต่างประเทศ แนวร่วมแห่งชาติจึงก่อเกิดประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

今天他说的这些话，可能是由于尊王攘夷的需要。

今天他說的這些話，可能是由於尊王攘夷的需要。

Jīntiān tā shuō de zhèxiē huà, kěnéng shì yóuyú zūn wáng rǎng yí de xūyào.

จินเทียน ทา ฉัว เตอะ เจ้อเซีย ฮัว, เซอเหิง ฉื่อ โหยว ยหวี จุน หวัง หว่าง อี้ เตอะ ฮวีเหย้า คำที่เขาพูดในวันนี้ อาจเป็นเพราะต้องการที่จะสร้างความปรองดองขึ้น

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนลิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง